

Intence

- **Intence** (z latinského *intendó*, směřuji, napřahuji se, zamýšlím; znamená

zaměření, úmysl, obrácení pozornosti k nějakému předmětu.

Intention = plan of action that organism chooses and commits itself to in pursuit of a goal

Intencionalita

Zaměřenost aktu vědomí

Panofsky: odhalení významu jako rekonstrukce intence

- Where the sphere of practical objects ends, and that of art begins, depends, then, on the **intention** of the creators.
- Intention – intence, záměr,

Autorská intence a postmoderní relativismus

Intentional fallacy

(intencionální klam či omyl):

„the design or intention of the author is neither available nor desirable as a standard for judging the success of a work of art.“

The author's intended meaning and purpose are fundamentally unnecessary to the reader's interpretation

W.Wimsatt – M. Beardsley, *The Intentional Fallacy*, *Sewanee Review* 54, 1946

Ikonografie: význam = zakódovaný záměr

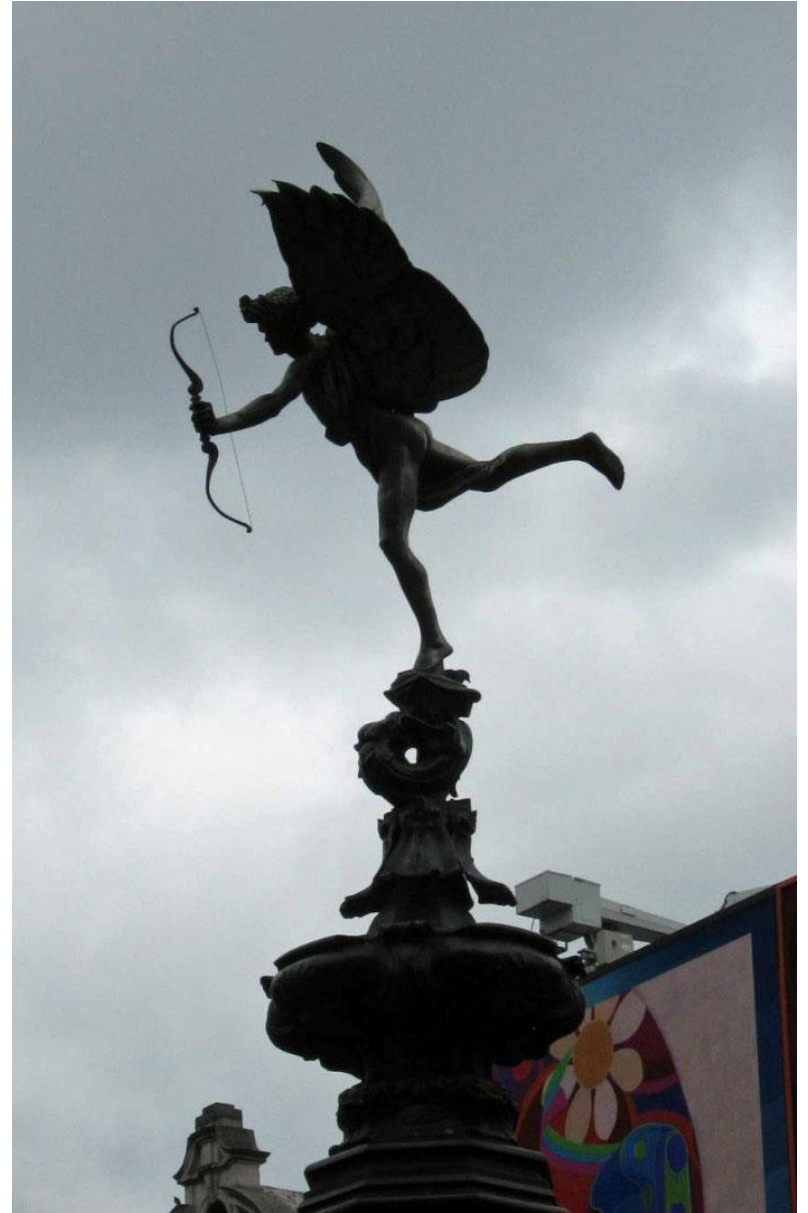

Nekonečná hladina ledového moře, balvany a ledovce, chladné světlo měsíce a naprostá absence živé přírody jsou výrazem mrazivé nesmírnosti a netečnosti univerza k lidskému osudu. Vrak lodi v popředí symbolizuje zánik. Avšak kotva znamená zároveň naději.

Gombrich:

A common-sense view that a work emans what its author intended it to mean and that it is this intention which the interpreter must try his best to establish.

Aims and Limits of Iconology
1972

„Tradiční“ pojetí

„Intention of the artists, where this includes, the desires, thoughts, beliefs, experiences, emotions, commitments that motivate the artists to paint as heroes...

and in no case is it reasonable to think that intention calls for a total preconception in the artists' head of the painting – a kind of inner image“

obrazový význam pozůstává z triády faktorů: mentálního stavu umělce, způsobu, jakým jej tento stav nutí malovat a prožitku, který dostatečně informovaný a citlivý pozorovatel může získat když se dívá na daný obraz.

Povrh obrazu musí fungovat jako médium, jehož prostřednictvím se stav umělcovy mysli promítá do mysli diváka a tímto způsobem divák přijímá význam obrazu.

Richard Wollheim, *Painting as an Art*, New Haven 1987, zejm. 8, 22, 44, 86, 166.

Klíčová otázka:

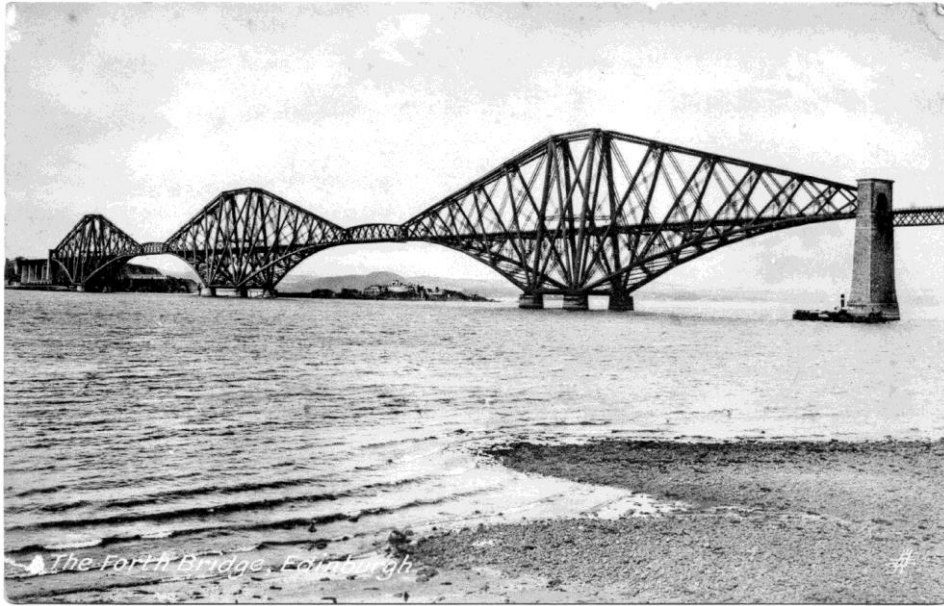
Jak je intence viditelná,
jak se manifestuje v
uměleckém díle?

David Summers:

Modes of intention are not causal
but are rather enabling.

If we consider „knowing how to do“
as part of intention, then an
intention **is not simply a static
precedent conception**, but is the
application of skill and, more
broadly, the implementation of
understandings more or less
shared by craftsman and audience
alike.

Baxandall: intence jako účelnost objektu

The intention to which I am committed is not an actual, particular psychological state or even a historical set of mental events inside the heads of Benjamin Baker or Picasso, in the light of which – if I knew them – I would interpret the Forth Bridge or the Portrait of Kahnweiler.....

Patterns of Intention. On Historiographic Explanation of Pictures, New Haven-London 1985.

.....rather, it is a relation
between the object and
its circumstances.

So intention is referred to
pictures rather more
than to painters.

Artist's charge

Intention is deployed
within medium

Static vs dynamic
intention

Intencionální nexus

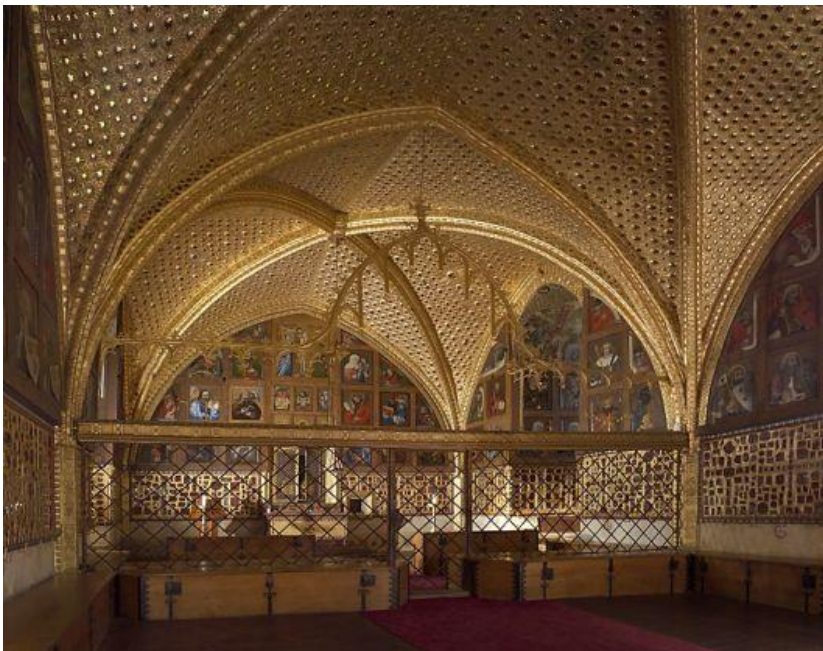

Zadavatel
(patron)

Agent
(umělec)

pracovníci

dílo

3 úrovně intence

Vzdálená (prospektivní)

abstraktnější

General intentions formed at one point cascade into much more detailed intentions prior to action execution.

Blízká (okamžitá)

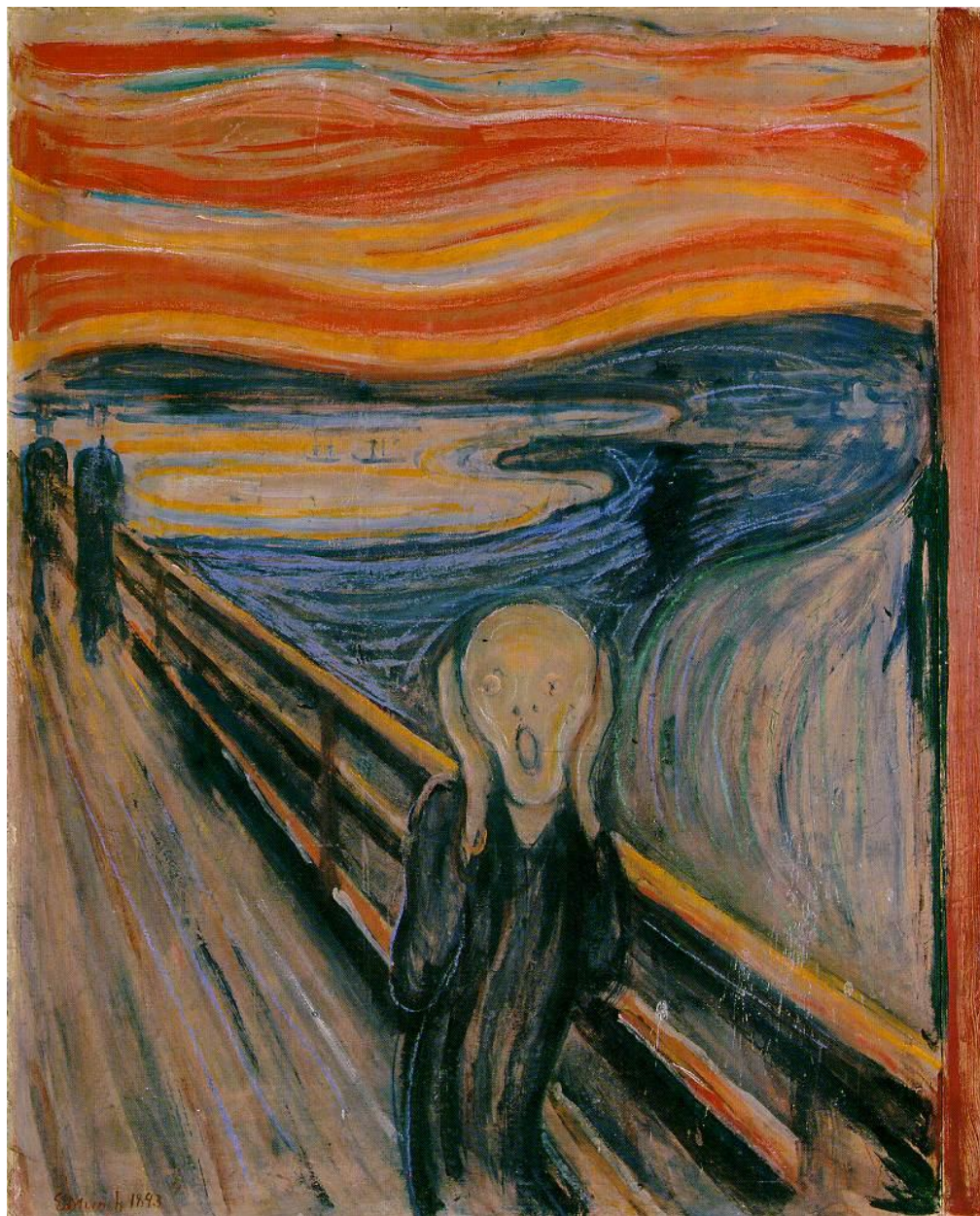
Konkrétnější, předchází bezprostředně akci

Almost nothing is known about how long-range, prospective intentions connect to immediate, short-term intentions

Motorická

Immediate intentions – conscious
Experiences of impending action

Vědomá/nevědomá intence

To mohl namalovat jedině blázen!

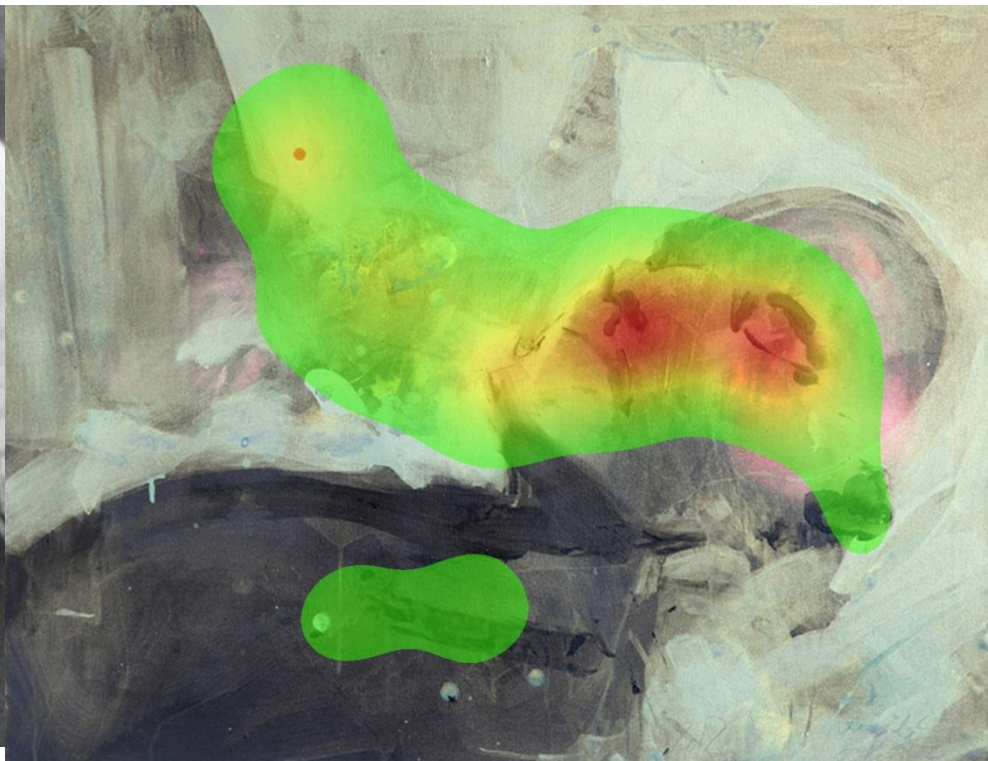
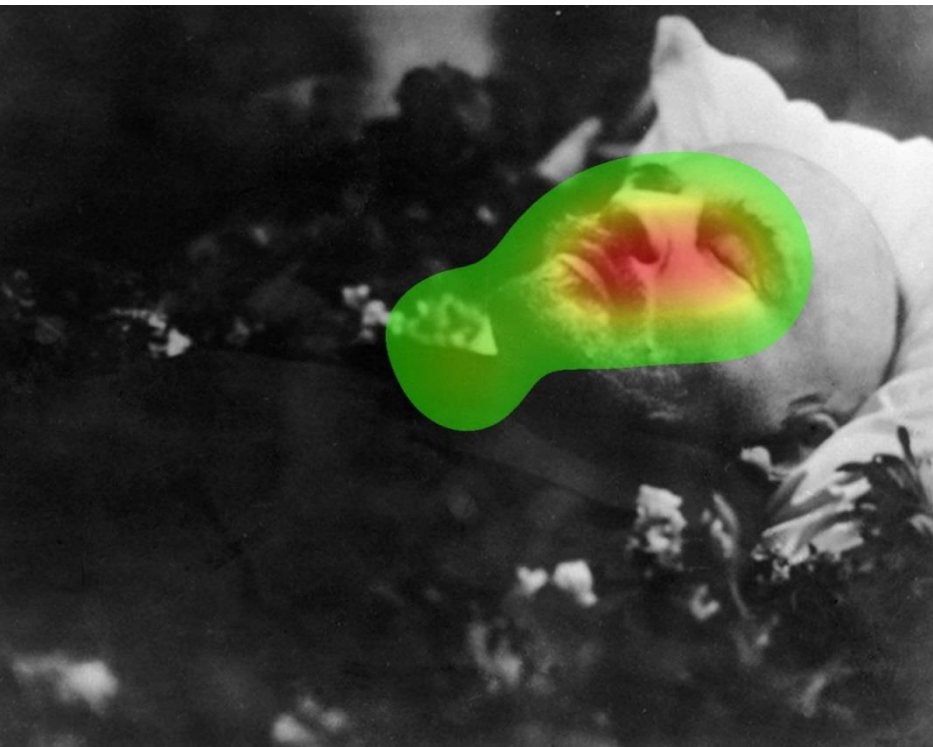
„Proud intence“ (intentional flux)

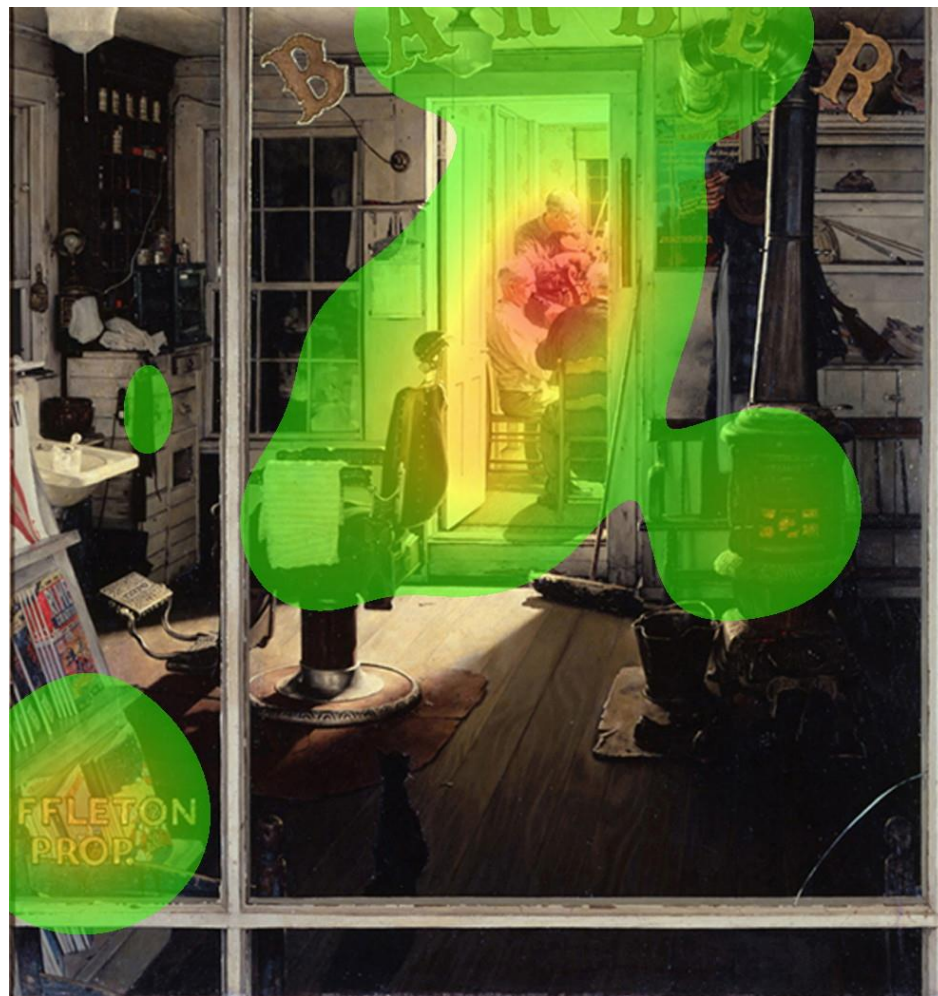
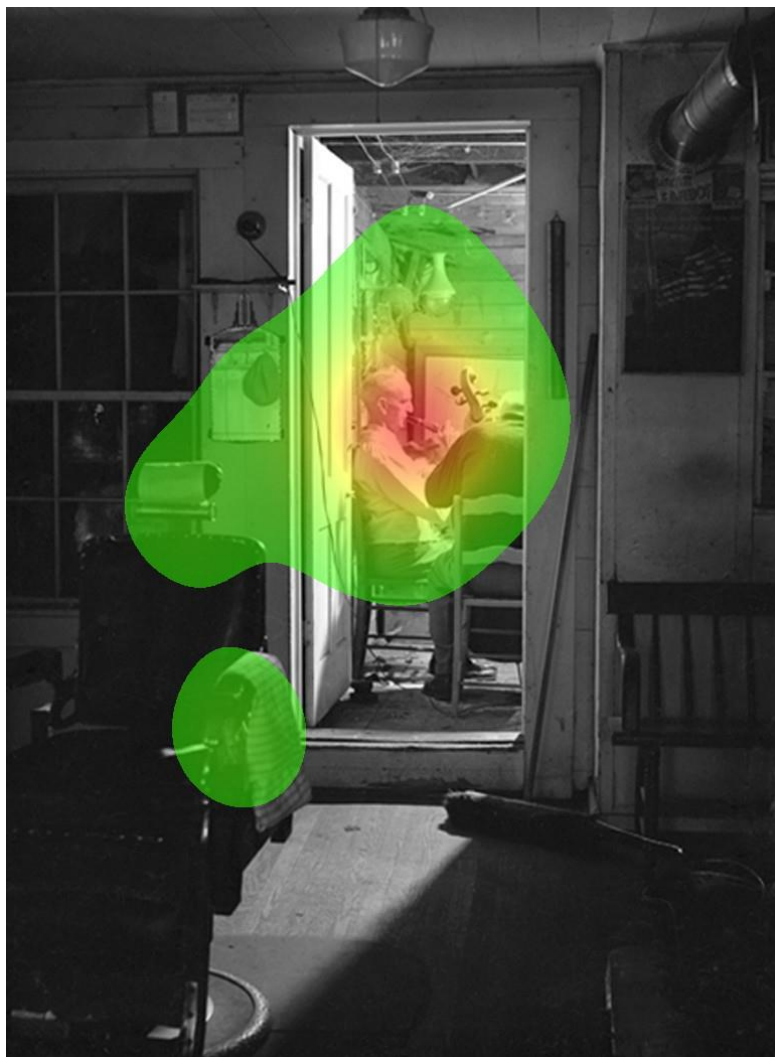
kontinuální modifikace
intence v procesu tvorby

There is not just an intention
but a numberless sequence
of developing moments of
intention – $I_1 - I_2 - I_3 \dots I_z$

Mikrointence

Písmo a sémantické prvky

Teorie ekologického (přímého) vnímání

- J.J. Gibson *The Ecological Approach to Visual Perception* in 1979

Affordance -

vnímaná možnost pro akci v daném prostředí

„Vnímání určité afordance není procesem vnímání hodnot prostého objektu, k němuž je nějak přiřazen význam....je to proces vnímání ekologického objektu obdařeného hodnotami.“

 možnosti aktivit jsou už obsaženy ve věcech kolem nás

Funkční (motorický) význam objektů

Předměty v našem prostředí vyvolávají vhodné intencionální akce a mají své specifické motorické významy ve vztahu k motorickým dovednostem agentů.

Lidé jsou obdařeni senzomotorickou subjektivitou, což znamená, že význam objektů se jim zjevuje v rámci určité aktivity, přičemž vnímané možnosti do určité míry omezují a kontrolují dané konání.

Památník obětem Holocaustu v Berlíně

2, 711 betonových kvádrů,
rozmístěných
v pravoúhlém poli o
výměře 19, 000 m².

Každý ze sloupů je 2,38m
dlouhý, 0,95m široký
s výškou kolísající od 0,2
do 4,8m,

stezky o šířce 950mm.

Afordance jsou relativní
vzhledem ke
konkrétnímu subjektu –
k celému komplexu
psychosomatických rysů
daného jedince

Objekty

Správné (intenci odpovídající)
a oportunní užití

Kanonická vs. ne-kanonická
afordance

(proměna objektu či
kontextu)

Intence tvůrců památníku

Betroffen

reprezentovat a symbolizovat řadu skutečností:

ztrátu (židovského obyvatelstva),

vinu a odpovědnost (německého národa),

jeho vyrovnání se s vlastní minulostí.

Dle zákona má památník:

- *udržovat paměť této nemyslitelné události v německých dějinách....“*
- *.....varovat všechny budoucí generace aby nikdy více nezneužívaly lidská práva, bránit demokratický ústavní stát po všechny časy, zajišťovat rovnost před zákonem pro všechny lidi a vzdorovat všem formám diktatury a režimů založených na násilí.*

Jakým způsobem může
monument-vizuální
objekt naplňovat
takovou intenci:
truchlit, připomínat,
symbolizovat, či
dokonce bránit a
varovat?

Peter Eisenman:

/Náš/ "Projekt manifestuje nestabilitu toho, co se zdá být systémem – v tomto případě racionální souřadnicová síť- a potenciál takového systému pro rozpad v čase. Naznačuje, že když se domněle racionální a spořádané systémy stanou příliš velkými a vymknou se z měřítek vzhledem ke svým zamýšleným účelům, ztrácejí dotek s lidským rozumem. /Projekt/ pak začíná odhalovat vrozené poruchy a potenciál pro chaos ve všech systémech zdánlivého řádu, ideu, že veškeré uzavřené systémy uzavřeného řádu jsou předurčeny k selhání.

- *„Náš památník obětem Holocaustu se snaží situovat subjekt do takového druhu aktuálního prožívání, které je psychologicky problematické. Tím mám na mysli, že bude velmi obtížné asimilovat skutečný prožitek prostoru do nějaké formy psychického porozumění. Pole se stává prostorem, v němž je chůze problematická, nemá žádný střed, žádný okraj, žádný cíl. Je to jen pole 2,700 sloupů. Nikdo si není jistý jak mu porozumět. Náš památník trvá na tom, že nemá explicitní význam....zůstává otevřený, aniž by dával odpovědi.*

Funkční program (akční skript)
Památníku je ve srovnání s
jinými objekty nekonkrétní a
nejednoznačný

Na rozdíl od běžných funkčních objektů kulturní objekty—umělecká díla nemusí nutně mít přesně stanovený funkční program, jejich program nebývá podrobně a závazně specifikován scénářem kulturního aktu v němž figurují. Mohou se tak stát nástrojem, jež právě prostřednictvím svého zapojení do rituálu, liturgické performance, komemorativní či jiné sociálně významné události) aktivně spoluutváří její program.

Pochopit význam památníku Holocaustu tedy nelze pouze rekonstruováním intence jeho tvůrců jako mentálních obsahů a reprezentací.

Tato intence, je naplňována a modifikována prostřednictvím konkrétních interakcí jeho návštěvníků, které zahrnují formy vizuální percepce, ale především konání, založeného v možnostech vnímaných uživateli.